

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115200651
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5115200651.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Žiline, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: AB 2 B. V., registračné číslo: 572 79 667, so sídlom Strawinskylaan 933, 1077XX Amsterdam, Holandské kráľovstvo, zastúpený: Advokátska kancelária Goliašová Gabriela s. r. o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47234679, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, Piešťany, proti odporcovi: H. T., nar. X.X.XXXX, bytom L. XXXX/XX, Q., o zaplatenie 578,95 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 494,21 eur spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 28.5.2014 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a .

Odporkyňa je p o v i n n á nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 24,15 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 38,82 a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 19.12.2014 doručeným súdu dňa 13.1.2015 domáhal voči odporcovi zaplatenia 578.95 Eur, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 24.05 Eur a úrok z omeškania vo výške 8.15 % ročne zo sumy 578.95 Eur odo dňa 20.12.2014 do zaplatenia, trovy právneho zastúpenia vo výške 110.93 Eur a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporcom ako dlžníkom uzavreli dňa 13.10.2009 úverovú zmluvu č. 5910006527, ktorej predmetom bolo poskytnutie revolvingového úveru. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., odporca zároveň obdržal od navrhovateľa ako neoddeliteľnú súčasť ÚZ aj Príručku pre držiteľa, ktorej súčasťou je Sadzobník poplatkov. Odporca podpisom úverovej zmluvy a úverových zmluvných podmienok potvrdil, že bol s nimi oboznámený, rovnako ako potvrdil oboznámenie sa s metodickou príručkou, ktorej súčasťou bol aj Sadzobník poplatkov. Úverová zmluva nadobudla platnosť a účinnosť dňom podpisu posledného z účastníkov. Jej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov - revolvingového úveru vo výške úverového rámca v sume 770.00 Eur zo strany navrhovateľa odporcovi prostredníctvom úverovej karty.

Že ide o revolvingový úver, ktorý odporca čerpal prostredníctvom kreditnej karty, je evidentné už zo samotnej lícnej strany úverovej zmluvy, kde je uvedené, že sa dohodla výška kreditného limitu (úverového rámca). Rovnako je to zrejmé aj z úverových zmluvných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, konkrétne Hlava 3.

Zdôraznil, že revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je odporcovi poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany navrhovateľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t.j. na skutočnosť, že ani navrhovateľ ani odporca pri uzatváraní zmluvy nemôžu vedieť určiť, kedy a koľko bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, preto pri tomto type úveru sa dohoduje len výška úverového rámca, čo znamená maximálny objem úveru, ktorý bol odporca oprávnený čerpať. Odporca sa zaviazal riadne a včas splatiť navrhovateľovi poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach s termínom splatnosti a vo výške určených v úverovej zmluve na jej lícnej strane, pričom prvú splátku bol odporca povinný uhradiť až v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom vykonal prvé čerpanie z úverového účtu. Počet splátok vzhľadom na typ úveru nebolo možné vopred dohodnúť. Odporca sa zaviazal tiež zaplatiť úroky z poskytnutého úveru vo výške aktuálne platnej mesačnej úrokovej sadzby v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku (v jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky a príslušná časť úverovej istiny) a poplatky za poskytované služby podľa Sadzobníka. Vzhľadom na charakter úveru nie je možné určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) priamo v úverovej zmluve, pretože sa úver čerpá a dopĺňa na základe vôle odporcu, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Toto tvrdenie a výnimka z povinnosti uvádzania RPMN boli potvrdené aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011, sp. Zn. 6Co 95/2010, kde jednoznačne stanovil, že „...keďže predmetná vec sa týka revolvingového úveru a RPMN nie je dobre možné stanoviť, nebolo možné stotožniť sa s prvostupňovým súdom, že pre neuvedenie RPMN je úver podľa § 4 zákona bez úrokov a bez poplatkov.“. Odporca bol v omeškani s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb odporcu a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bol odporca navrhovateľom vyzvaný listom zo dňa 28.05.2014 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatnených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Tento postup navrhovateľa bol v súlade aj s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky, a to konkrétne s § 565 Občianskeho zákonníka: „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.“ Návrhu na vydanie platobného rozkazu si však navrhovateľ zosplatnený zmluvný úrok, upomienku a zmluvné pokuty neuplatňuje. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si navrhovateľ v návrhu uplatňuje vo výške 8.15 % ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 17.06.2014 (pätnásty deň odo dňa odoslania Výzvy k splateniu celého úveru) + 8 percentuálnych bodov. Úrok z omeškania bol stanovený takto: úrok z omeškania vo výške 24.05 Eur z čiastky 578.95 Eur od 17.06.2014 do 19.12.2014, t.j. do dňa vyhotovenia tohto Návrhu na vydanie platobného rozkazu.

Nárok špecifikoval vo výške istina 506.04 Eur, úrok vo výške 15.83 Eur, poplatok za výpis z účtu vo výške 6.52 Eur, zmluvná pokuta vo výške 7.55 Eur, úrok za hotovostné transakcie vo výške 43.01 Eur.

Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

Vo veci súd nariadil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavil navrhovateľ, ktorý neúčast' ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal ani odporca, ktorý mal doručenie predvolania vykázané náhradným spôsobom, neúčast' neospravedlnil a preto súd vec podľa § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal v neprítomnosti účastníkov.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov.

Aktívnu legitímáciu navrhovateľa mal súd preukázané oznámením o postúpení pohľadávky postupom Home Credit Slovakia, a.s. a právnou subjektivitu výpisom z obchodného registra podľa predpisov Holandského kráľovstva.

Právny predchodca navrhovateľa Home Credit Slovakia a.s. ako veriteľ uzavrel s odporcom revolvingového úveru vo výške 770 eur pri ročnej úrokovej sadzbe 26,28 % a priemernej RPMN pre kreditné karty 19,38 % s dohodnutou výškou splátky 4 % z dlžnej čiastky.

Podľa výpisu pohybov a platieb na účte zo zmluvy 591006527 pre odporkyňu súd zistil, že posledná úhrada bola vykonaná 8.2.2014 vo výške 93 eur, pričom neboli uhradené splátky v poradí 54 - 57 stým,

že od 28.5.2014 zaevidoval veriteľ zosplatenie dlhu. Dlh bol v konečnom zostatku evidovaný vo výške 603 eur, avšak v deň zosplatenia vo výške 494,21 eur.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Z doložených listinných dôkazov vyplýva, že navrhovateľ si uplatňoval voči odporcovi nároky vzniknuté mu z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odporca zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. a dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu.

Z predloženej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru možno ustáliť, že niet pochýb o tom, že právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere pre tzv. revolvingový úver, teda úver ktorý čerpá dlžník počas dohodnutého obdobia do určitého limitu.

Keďže sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., súd najskôr zisťoval, či zmluva o spotrebiteľskom úvere má všetky povinné náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z..

Súd pri skúmaní podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere ustanovených § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. zistil, že zmluva s výnimkou uvedenia sadzby RPMN obsahuje základné náležitosti, ktoré je možné uviesť pri revolvingovej zmluve. Vo vzťahu k uvedeniu sadzby RPMN súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011, sp. Zn. 6Co 95/2010, kde jednoznačne stanovil, že „...keďže predmetná vec sa týka revolvingového úveru a RPMN nie je dobre možné stanoviť, nebolo možné stotožniť sa s prvostupňovým súdom, že pre neuvedenie RPMN je úver podľa § 4 zákona bez úrokov a bez poplatkov“. Totiž pri uzavretí zmluvy nie je jasné, v akej výške bude čerpanie, kedy a po akú dobu v akej výške, ani ako bude splácaný, či v minimálnom rozsahu alebo po určitý čas bude zaplatená celá splátka. Rovnako nie je možné uviesť členenie splátok na istinu a úroky podľa § 9 ods. 2 písm. f, l, j/ zákona č. 129/2010 Z.z..

Súd z prehľadu splátok zistil, že odporca bol v omeškaní so splátkami v poradí č. 55 až 57 a čiastočne 54. Preto listom zo dňa 28.5.2014 navrhovateľ si uplatnil predčasnú splatnosť úveru. Dlžná suma na účte ku dňu zosplatnenia bola navrhovateľom predloženého výpisu vo výške 494,21 eur, teda táto suma zodpovedala vyúčtovaným splátkam zahŕňajúcich istinu, úrok, ako aj ostatným splatným nárokom veriteľa, teda poplatkom, úrokom z omeškania a pod..

Vo vzťahu k nárokom zo zosplatnení súd jednoznačne konštatuje, že právny vzťah medzi účastníkmi posudzoval ako spotrebiteľský vzťah upravený zákonnými ustanoveniami zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka (zmluva- hmotnoprávne ustanovenia - zmluvný typ) s ostatnými nárokmi upravenými špeciálnym zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákona o spotrebiteľských úveroch a nad rámec obligátnych ustanovení Obchodného zákonníka, ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Ustanovenia Obchodného zákonníka, ktoré upravujú zmluvný typ - úver, ustanovujú pre prípad omeškania s vrátením úveru sankciu, právo veriteľa odstúpiť od úverovej zmluvy a to v prípade, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace (§ 506 Obchodného zákonníka). Rovnako obecné právo je upravené aj v § 5 zák. č. 258/2001 Z.z. v prípade, ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby.

Navrhovateľom uvádzané ust. § 565 Občianskeho zákonníka sa netýka prenechaných prostriedkov ale pohľadávky zo záväzkového vzťahu, kedy ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Rozdiel medzi prenechanými prostriedkami z úveru a splácaním pohľadávky podľa § 565 Obč. zák. je v tom, že ust. § 565 Obč. zák. vyžaduje vrátenie plnenia v splátkach, teda napr. dohoda o vrátení kúpnej ceny v splátkach, dohoda o vrátení splatného dlhu či náhrade škody, ktorú dlžník bude platiť v naraz ale v splátkach, avšak úver (či pôžička) predstavujú prenechané prostriedky do užívania, ktoré sa vracajú jednotlivými splátkami istiny s úrokom a nárok vzniká ich splatnosťou dohodnutou v zmluve. Nepredstavuje však plnenie dohodnuté v splátkach. Práve z uvedeného dôvodu je právo veriteľa pri kvalifikovanom omeškaní odstúpiť od zmluvy a žiadať vrátenie celého dlhu, teda ust. § 565 Obč. zák. nemožno aplikovať pre mimoriadnu splatnosť úvere. Dochádzalo by tým k vylúčeniu zákonnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, avšak súd má za to, že dohodou účastníkov bolo prevzaté ust. § 506 Obchodného zákonníka a nie dohoda podľa § 565 Obč. zák.. Preto akúkoľvek mimoriadnu splatnosť úveru, súd posudzuje ako odstúpenie od zmluvy. Vylúčenie platnosti čo i len fakultatívneho zákonného ustanovenia v neprospech spotrebiteľa by malo za následok neprijateľnosť takéhoto zmluvného ustanovenia.

Odstúpením od zmluvy vzniklo navrhovateľovi právo požadovať vrátenie zostatku nezaplatennej istiny, splatné úroky, úroky z omeškania, sankcie. Odstúpením od zmluvy, zmluvný vzťah zanikol, úver sa stal splatným a navrhovateľ ho mohol uplatniť a vymáhať, avšak nárok na úhradu zmluvných úrokov po odstúpení od zmluvy zanikol spolu so zmluvou. Teda zmluva, ktorá sa zrušila odstúpením, nemôže mať po jej zániku účinky, na základe ktorých by bol veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvných úrokov. Ak došlo k odstúpeniu od zmluvy a zániku právneho vzťahu so zachovaním nárokov ku dňu odstúpenia (zmluva nezanikla od počiatku ako podľa predpisov Občianskeho práva ex tunc), navrhovateľ nepreukázal žiadnu dohodu ani zákonný či zmluvný nárok, podľa ktorého by mu vzniklo právo voči odporcovi na úroky a poplatky a to aj po odstúpení od zmluvy.

Súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014 podľa ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho

majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto nieť titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Súd preto priznal navrhovateľovi len nárok na zaplatenie úrokov a iných zmluvných plnení do okamihu „zosplatenia“ tak, ako ich veriteľ evidoval vo výške 494,21 eur.

Nakoľko zosplatením nároku, ktorý súd považoval za odstúpenie od zmluvy sa dostal dlžník do omeškania, súd podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. súd priznal veriteľovi aj právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Preto zaviazal odporcu na úhradu dlžnej sumy spolu s 5,25 % ročným úrokom z omeškania od 28.5.2014, teda po celkovej splatnosti nároku, do zaplatenia

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu účastníkov, súd priznal navrhovateľovi právo na náhradu trov konania vo výške 70% (85 - 15).

Súd priznal navrhovateľovi nárok na náhradu konania pozostávajúcich z pomernej časti zaplateného súdneho poplatku 24,15 eur a trovy právneho zastúpenia za účelne vynaložené právne úkony, ktoré súd zistil a to podanie žaloby na súd vo výške 38,82 eur (38,18 eur podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. + 8,04 eur paušálna náhrada 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. + 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhl. X 70%). Súd uplatnený úkon právnej pomoci - príprava a prevzatie veci nepriznal navrhovateľovi, nakoľko v konaní bola podaná formulárová žaloba, právne zastúpenie realizoval právny zástupca navrhovateľa na základe generálnej plnomocenstva, teda reálne nemohlo dôjsť k žiadnej konzultácii - porade, pri odovzdaní a prevzatí veci ani osobitné oboznamovanie s nárokom, naopak, tento bol uplatnený len vpísaním či prenesením údajov z databázy. Opomenúť nemožno ani fakt, že ak navrhovateľ podniká v oblasti faktoringu, tak musí byť aj personálne zabezpečený pre základné uplatnenie nárokov v súdnom konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).